

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu a J. Violy Takáčovej a J. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu **JUDr. F. P., bytom P.**, proti žalovanej **Sociálnej poisťovni, ústrediu, .**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 332-129-GC-04/2006 zo dňa 4. apríla 2006, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/2/2006-38 zo dňa 31.mája 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/2/2006-38 zo dňa 31.mája 2007 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. 332-129-GC-04/2006 zo dňa 4. apríla 2006, ktorým žalovaná zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky v K. (ďalej len pobočka) č. 700-3410097205-GC04/05 zo dňa 4. novembra 2005 o predpísaní penále podľa § 240 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len zákon č. 461/2003 Z.z.) v sume 4.701,50,-Sk, vypočítaného z dlžnej sumy poistného na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie a poistného na rezervný fond za obdobie január 2004 – december 2004, vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného do dňa začatia kontroly.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí. K námietke žalobcu o jeho údajnej práceneschopnosti uviedol, že žalobca na výzvu žalovanej o preukázanie tejto skutočnosti nereagoval a žalovaná neeviduje žiadnu pracovnú neschopnosť žalobcu. Krajský súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku žalobcu, že nie je tým istým právnym subjektom, ktorému bola uložená povinnosť platiť poistné a penále, keďže mal za preukázané, že žalobca podnikal ako fyzická osoba JUDr. F. P. s podnikateľským dovetkom označujúcim podnikateľa - & COMPANY.. Konštatoval, že nemal dôvod pochybovať o platnosti a záväznosti rozhodnutia o živnostenskom oprávnení, na základe ktorého žalobca podnikal, čo vyplynulo i z jeho daňového priznania za rok 2003 a tiež, že povinnosť žalobcu platiť poistné mu vznikla v súvislosti s výškou príjmov z inej samostatnej zárobkovej činnosti a to z poskytovania právnej pomoci na základe oprávnenia komerčného právnik. Ako neopodstatnenú vyhodnotil i námietku žalobcu o nedoručení rozhodnutia žalovanej, nakoľko podpis na návratke v administratívnom spise žalovanej nevzbudzuje žiadne pochybnosti o tom, že rozhodnutie bolo žalobcovi doručené do vlastných rúk. Krajský súd na záver uviedol, že žalobca ako poberateľ starobného dôchodku nemal povinnosť podľa § 128 ods. 4 zákona platiť poistné na invalidné poistenie a i keď v napadnutom rozhodnutí je uvedené, že penále je určené aj z poistného na invalidné poistenie, ide len o vadu formálneho charakteru, ktorá nemala vplyv na výšku predpísaného penále. Z týchto dôvodov krajský súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca žiadajúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že penále je akcesorický nárok, ktorého existencia je závislá od právoplatne ustáleného základu, no zaplatenie poistného všetkého druhu za rok 2004 je predmetom preskúmania v samostatnom konaní a krajský súd, hoci o tejto skutočnosti vedel, na výsledok tohto konania nevyčkal a vo veci predčasne rozhodol. Krajskému súdu ďalej vytýkal, že neakceptoval ani jeho námietky o nulite živnostenského oprávnenia, údajoch v daňovom priznaní pre daň z príjmov a o tom, že rozhodnutie žalovanej mu nikdy nebolo riadne doručené a teda ani nemohlo nadobudnúť právoplatnosť. Uviedol, že napriek jeho návrhu

na porovnanie podpisu na návratke v administratívnom spise žalovanej s podpismi na iných podaniach žalobcu, tak krajský súd neurobil, ale len konštatoval, že toto rozhodnutie mu bolo doručené. Ďalej uviedol, že žalovaná i krajský súd nesprávne stotožňujú osobitné právne subjekty a to JUDr. P., komerčného právnik, od roku 2004 advokáta, SZČO JUDr. P. and COMPANY a fyzickú osobu JUDr. P., pričom pobočka vo svojich rozhodnutiach jednoznačne označuje ako platcu a dlžníka právny subjekt: JUDr. P. and COMPANY.. Na záver vyjadril názor, že žalovaná i krajský súd porušili jeho ľudské i občianske práva.

Žalovaná sa v podanom vyjadrení k odvolaniu stotožnila so závermi krajského súdu a preto navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa ust. § 246c O.s.p. v spojení s ust. § 10 ods. 2 zákona preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle ust. § 246c v spojení s §§ 211 a nasl. a dospel k názoru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. samostatne zárobkovo činná osoba podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá má oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu, okrem činnosti fyzickej osoby v pracovnom pomere, na ktorej výkon je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu.

V zmysle § 4a ods. 1 písm. c/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení sa za samostatne zárobkovo činné osoby sa na účely sociálneho zabezpečenia považujú osoby, ktoré majú oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitných predpisov, s výnimkou znalcov a tlmočníkov, ak vykonávajú činnosť podľa osobitného predpisu, v konaní pred štátnymi orgánmi a orgánmi, na ktoré prešli úlohy štátnych orgánov.

V zmysle poznámky pod čiarou je takýmto osobitným predpisom napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 132/1990 Zb. o advokácii v znení zákona č. 302/1999 Z.z., zákon Slovenskej národnej rady č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 140 zákona č. 461/2003 Z.z. povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba nie je povinná platiť poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové poistenie ani v období, počas ktorého je uznaná za dočasne práceneschopnú alebo má nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu (ods. 3).

Povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba a dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba nie sú povinné platiť poistenie do rezervného fondu v období, počas ktorého nie sú povinné platiť poistné na dôchodkové poistenie (ods. 5).

Podľa § 240 zákona č. 461/2003 Z.z. **fyzickým osobám** a právnickým osobám **povinným odvádzať poistné, ktoré neodviedli poistné za príslušný kalendárny mesiac včas alebo v správnej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti, alebo do dňa začatia kontroly**, ak tento zákon neustanovuje inak (ods. 1).

Predpísané penále podľa odseku 1 nemôže presiahnuť dlžnú sumu poistného za kontrolované obdobie. Sociálna poisťovňa nepredpíše penále, ak za kontrolované obdobie nie je viac ako 100 Sk (ods. 2).

Podľa § 196 zákona č. 461/2003 Z.z. dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosť všeobecne známe alebo skutočnosť známe z činnosti Sociálnej poisťovne (ods. 1).

Účastník konania, fyzická osoba alebo právnická osoba zúčastnená na konaní, **ktorí majú listiny, ktoré môžu byť dôkazom, sú povinní na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne tieto listiny predložiť** (ods. 4).

Účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná

zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhlí, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci (ods. 6).

Organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti (ods. 7).

Odvolaací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca bol v rozhodnom období samostatne zárobkovo činnou osobou v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení, čomu svedčí aj oznámenie Slovenskej advokátskej komory zo dňa 16. januára 2006, podľa ktorého je žalobca zapísaný v zozname SAK od 1. januára 2004 (pričom od 8. októbra 1991 do 31. decembra 2003 bol zapísaný ako komerčný právnik v zozname vedenom bývalou Komorou komerčných právnikov Slovenskej republiky). Pobočka si v správnom konaní zabezpečila výpisy z daňových priznaní, z ktorých vyplýva, že v roku 2002 dosiahol žalobca príjem z podnikania v sume 650.387,-Sk a v roku 2003 v sume 163.291,-Sk. Krajský súd správne konštatoval, že žalobcovi vznikla v spornom období povinnosť platiť poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie a **to na základe príjmu dosiahnutého činnosťou komerčného právnika** (od roku 2004 advokáta) a preto jeho námietky týkajúce sa živnostenského oprávnenia nepovažoval za relevantné, s čím sa stotožnil aj odvolací súd.

K námietke žalobcu o jeho práceneschopnosti treba poukázať na ustanovenie § 196 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. a uviesť, že napriek výzve žalovanej a dodatočne poskytnutej lehote, žalobca do dnešného dňa nepredložil žiadne doklady preukazujúce jeho práceneschopnosť v rozhodnom období. Z administratívneho spisu navyše vyplýva, že pobočka sa touto námietkou žalobcu zaoberala, keď zistila, že v evidencii práceneschopností žalovanej nebola registrovaná žiadna práceneschopnosť na priezvisko resp. rodné číslo žalobcu v spornom období.

Formálna vada prvostupňového rozhodnutia spočívajúca v tom, že pobočka zjavne omylom uviedla, že penále bolo vypočítané i z poistného na invalidné poistenie, nemá vplyv na správne určenú výšku penále, k čomu krajský súd uviedol, že táto skutočnosť sa dá overiť v prílohe rozhodnutia pobočky, kde predpísané poistné na jednotlivé mesiace roku 2004 korešponduje s dlžnou sumou poistného, z ktorej je predpísané penále.

Námietku žalobcu o nedoručení napadnutého rozhodnutia žalovanej nepovažoval ani odvolací súd za právne relevantnú, nakoľko i v zmysle § 212 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. zásielky s obsahom písomností určených do vlastných rúk **vydá pošta len adresátovi** alebo fyzickej osobe, ktorá sa preukáže splnomocnením na preberanie zásielok a na doručenke sa nachádza podpis žalobcu s dátumom a pečiatkou pošty Košice 1.

Krajský súd preto nepochybil, keď rozhodol tak, že žalobu zamietol.

Nakoľko dôvody uvádzané žalobcom neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd účastníkom nepriznal, nakoľko žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovanej trovy nevznikli (§ 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 27. novembra 2008

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová